

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBA
DĀVJA OZOLIŅA APES PAMATSKOLA
Reģ. Nr. 4412903460, Pasta iela 26, Ape, Smiltenes novads, LV-4337
tālrunis /fakss 64355109, e-pasts apespsk@smiltenesnovads.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI APE

16.01.2023.

Nr.1.29/09

APSTIPRINĀTA
ar Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolas
direktora D.Meisteres
2023.gada 16.janvāra rīkojumu Nr. 1.7/04

DĀVJA OZOLIŅA APES PAMATSKOLAS KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA 2023.-2027. gadam

I VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Karjeras izglītība ir Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolas izglītības un audzināšanas darba sastāvdaļa. Tās īstenošanā ir iesaistīts viss skolas personāls, tie sadarbojas karjeras atbalsta pasākumu īstenošanā atbilstoši savai profesionālajai kompetencei.
2. Karjeras izglītības īstenošana Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolā tiek īstenota, balstoties uz Karjeras izglītības programmas un Audzināšanas programmas pamata.
3. Karjeras izglītības programmai ir ieteikuma raksturs, to var izmantot ikviens pedagogs, klases audzinātājs savā darbā ar jebkuru klasi un skolēnu.
4. Karjeras izglītības programma ir skolas reglamentējošs dokuments, kas nosaka karjeras izglītības mērķus un uzdevumus, tajā aprakstīta karjeras izglītības satura īstenošana (formas, metodes, sasniedzamie rezultāti), tā integrēšana mācību saturā, audzināšanas darbā.
5. Karjeras izglītības programmas mērķis ir nodrošināt vienotu izpratni par karjeras attīstības atbalsta sistēmu, tās komponentiem un īstenošanu izglītības iestādē. Karjeras izglītība ir harmoniski jāintegrē visā izglītības procesā, lai nodrošinātu plānotu un pēctecīgu pasākumu kompleksu, kas palīdzētu jauniešiem noteikt savas karjeras izglītības vajadzības, apzināti izvēlēties līdzekļus savas karjeras plānošanai, izmantojot izglītības procesa un programmas piedāvājumu.
6. Pastāvot vienotai izpratnei par karjeras attīstības atbalsta būtību, ietvaru un sistēmas dalībnieku lomām, sadarbības procesā veidojas Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolas karjeras attīstības atbalsta īstenošanas modelis, ko ietekmē teritoriālie, finansiālie un citi faktori.
7. Karjeras programmā raksturotas sistēmā iesaistīto dalībnieku lomas un atbildība efektīva karjeras attīstības atbalsta īstenošanā.
8. Karjeras programmā izmantotie termini:
  - 8.1. *Karjera*- izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā.
  - 8.2. *Karjeras izglītība*- izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

8.3. *Karjeras attīstības atbalsts*- pasākumu kopums, kas ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.

8.4. *Karjeras vadības prasmes*- prasmju kopums, kas indivīdiem (un grupām) nodrošina strukturētus veidus, kā apkopot, analizēt, sintezēt un organizēt ar sevi, ar izglītību un ar nodarbinātību saistīto informāciju, kā arī attīsta prasmes pieņemt un īstenot lēmumus un karjeras maiņu. Karjeras vadības prasmes ir dzīves, mācību, apmācības un darba prasmes, kas cilvēkiem ir jāattīsta, lai varētu efektīvi veidot savu karjeru.

8.5. *Karjeras konsultācijas/ Konsultēšana*- mijiedarbība starp karjeras konsultantu un indivīdu, lai palīdzētu indivīdam atrisināt noteiktu problēmu vai jautājumu. Karjeras konsultēšana ietver aktīvu indivīda stāstījuma uzklauššanu, sapratnes, cieņas un iejūtības izrādīšanu, karjeras mērķu noskaidrošanu un palīdzēšanu karjeras lēmumu pieņemšanā. Karjeras konsultēšana galvenokārt notiek individuāli, bet to var veikt arī grupā.

8.6. *Mūžilgs karjeras atbalsts* ir sistēmisks darbību kopums, kas jebkura vecuma indivīdiem jebkurā dzīves posmā ļauj noteikt un apzināties savas spējas, prasmes un intereses, pieņemt apzinātu lēmumu par izglītību, apmācību un nodarbošanos, kā arī vadīt savu dzīves ceļu mācībās, darbā un citos apstākļos, kur šīs spējas un prasmes tiek apgūtas un/vai izmantotas.

9. Programmā ir ievēroti normatīvie akti un vadlīnijas, kas reglamentē karjeras izglītības īstenošanu:

9.1. Izglītības likums:

9.1.1. Izglītības likuma 17. panta „Pašvaldību kompetence izglītībā” trešās daļas „Republikas pilsētas pašvaldība un novada pašvaldība” 15.punkts „Nodrošina bērnu un jauniešu karjeras izglītību”;

9.1.2. Izglītības likuma 30.panta „Izglītības iestādes vadītājs” trešā daļa „Izglītības iestādes vadītājam ir pienākums nodrošināt izglītības iestādē piekļuvi bibliotekārajiem, informācijas un karjeras attīstības atbalsta pakalpojumiem”;

9.1.3. Izglītības likuma 55.panta „Izglītojamā tiesības: Izglītojamam ir tiesības” 3.punkts „Saņemt bibliotekāros, informācijas un karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus”

9.2. Bērnu tiesību aizsardzības likums;

9.3. ANO Konvencija par bērnu tiesībām;

9.4. Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumi Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos; Ministru kabineta noteikumi Nr.259 Rīgā 2013. gada 21. maijā (prot. Nr.30 17.§) Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 24. novembra noteikumos Nr.1338 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”;

9.5. Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumu Nr. 747 “Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem”;

9.6. Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumu Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”;

9.7. Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumu Nr. 480 “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība” prasībām.

9.8. "Klases stundu programmas paraugs", VISC;

9.9. “Vadlīnijas karjeras attīstības atbalsta īstenošanai vispārējās, speciālās un profesionālās izglītības iestādēs” izstrādātas, vadoties no ESF projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” gaitā gūtās pieredzes, VIAA.

9.10. "Karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāna paraugs vispārējās vidējās izglītības iestādēm 2019" izstrādāts, vadoties no ESF projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” gaitā gūtās pieredzes, VIAA.

9.11. Ministru kabineta 2020. gada 6. oktobra noteikumus Nr. 618 "Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru, citu Izglītības likumā noteiktu institūciju un izglītības programmu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtība".

9.12. Ministru kabineta 2015. gada 30. decembra noteikumi Nr. 821 “Karjeras izglītības īstenošanas plāns valsts un pašvaldību vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs 2015.-2020.gadam”.

II KARJERAS IZGLĪTĪBAS MĒRĶIS, UZDEVUMI UN ĪSTENOŠANA DĀVJA OZOLIŅĀ APES PAMATSKOLĀ

10. Karjeras izglītības mērķis ir organizēt izglītības procesā integrētus pasākumus, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākas izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

11. Karjeras izglītības īstenošana tiek balstīta uz karjeras izglītošanas pamatprincipiem:

11.1. *Karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa*- karjeras jautājumi tiek integrēti gan mācību saturā ik vienā mācību priekšmetā, gan audzināšanas darbā. Kā gala rezultāts ir, ka visi skolēni augstākā vai zemākā līmenī pārvalda karjeras vadības prasmes, jo jebkurā mācību stundā skolēns attīsta jebkurai profesijai noderīgas prasmes.

11.2. *Karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība*- karjeras izglītību integrē mācību saturā visi mācību priekšmetu pedagogi kā arī klašu audzinātāji klases stundās un ārpusstundu pasākumos;

11.3. Realizējot karjeras izglītību *tiek ievērotas vecumposmu intereses un vajadzības*- īstenojot karjeras izglītības saturu, pielietojot metodes tiek ņemtas vērā ne tikai skolēna atbilstošais vecumposms, bet arī karjeras izglītība tiek īstenota kā skolēnam personīgi nozīmīgs process, jo tiek respektētas gan skolēna vecumposma īpatnības, gan arī skolēna individuālās vajadzības;

11.4. *Mērķi- objektīvi un sasniedzami*- mērķi un uzdevumi tiek izvirzīti katram skolēnam īstenojami un sasniedzami atbilstoši viņa spējām un/vai viņa un vecāku vajadzībām;

11.5. Karjeras *pasākumi tiek orientēti uz zināšanu, prasmju, vajadzību, vērtību un tikumu apguvi*- karjeras izglītības centrā ir skolēnu pašizziņa un vērtību sistēma, lai skolēns pazīstot sevi, spētu patstāvīgi pieņemt lēmumus, spētu plānot savu ikdienu un realizēt savus nākotnes nodomus.

12. Karjeras izglītības uzdevumi:

12.1. *Palīdzēt skolēniem pilnveidot sevi:*

12.1.1. izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses;

12.1.2. izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru;

12.1.3. attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpaļāvība, pašorganizētība, prasme prezentēt sevi un savu veikumu, mērķu izvirzīšana un darbību plānošana mācību un personīgajā dzīvē, lēmumu pieņemšana;

12.1.4. analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, lēmumus, sasniegumus.

12.2. *Motivēt un palīdzēt izpētīt karjeras iespējas:*

12.2.1. izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeru attīstību;

12.2.2. izpētīt dažādas karjeras pieredzes un iespējas to veidošanai;

12.2.3. izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences;

12.2.4. salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām;

12.2.5. piedalīties darba izmēģinājumos/praksēs/Ēnu dienās;

12.2.6. uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību;

12.2.7. gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi un/vai uz tālākām mācībām/citu darbu;

12.2.8. izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības, uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū.

12.3. *Palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru:*

12.3.1. apgūt karjeras vadības prasmes;

12.3.2. noteikt savas vajadzības;

12.3.3. pilnveidot savas zināšanas un prasmes;

12.3.4. apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas;

12.3.5. veidot savu personīgās karjeras plānu;

12.3.6. attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes;

12.3.7. veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

13. Karjeras izglītības īstenošanas procesā aptveramās cilvēka dzīves jomas:

13.1. *Darbs*– „Plašākā nozīmē- cilvēka mērķtiecīga darbība materiālo un garīgo vērtību radīšanai.”. Cilvēkam ir svarīgi apzināties sava darba lietderīgumu, jo gandarījumu spēj sniegt tāds darbs, kurš cilvēkam ir interesējošs un patīkams. Nozīmi darbam piešķir cilvēka spēja realizēt savus resursus. Vienlīdz svarīgi ir darba garīgais lietderīgums un finansiālais nodrošinājums.

13.2. *Ģimene*- esot vienai no svarīgākajām dzīves jomām, cilvēkam tai ir jāvelta pēc iespējas vairāk laika. Tādejādi ģimenes un savstarpējo attiecību veidošana un uzturēšana ir svarīgs ieguldījums turpmākajai karjerai un sabiedrības nākotnei. Ģimene, kā atbalsta funkcija, ļauj cilvēkam pilnvērtīgi darboties profesionālajā sfērā.

13.3. *Brīvais laiks*– brīvā laika pavadīšana sniedz iespēju cilvēkam iegūt prieku un enerģiju turpmākajam darbam, kā arī sniedz iespēju socializēties. Nereti brīvā laika pavadīšanas veidi sniedz iespēju cilvēkam realizēt sevi tajās jomās, kuras neizpaužas darba vidē.

13.4. *Garīgums*– sniedz iespēju cilvēkam pilnveidot sevi garīgai izaugsmei. Katra cilvēka nepieciešamība ir iepazīt un pilnveidot sevi un izzināt pasauli. Katram cilvēkam šis izzināšanas veids var būt atšķirīgs.

13.5. *Pilsoniskums*– cilvēks kā sociāla būtne izjūt vēlmi un nepieciešamību apzināties sevi kā sabiedrības sastāvdaļu, it sevišķi 21. gadsimtā. Nereti veids, ka cilvēki savi izpauž ir veicot dažādas pilsoniskas aktivitātes ar mērķi uzlabot apkārtējo sabiedrību. Jāpiemin, ka nav svarīgi vai cilvēks realizē sevi kā sabiedrības daļu piedaloties nevalstisku vai labdarības organizāciju darbībā, vai arī iesaistoties pašvaldības, valsts vai globāla mēroga pārvaldes darbībā. Svarīgi ir cilvēka, pilsoņa vēlme, varēšana un spēja darīt to brīvprātīgi. Brīvprātīga iesaistīšanās sniedz gandarījumu, pilnveido nacionālo identitāti un patriotiskumu.

14. Karjera ir personības mērķtiecīgs, jēgpilns visas dzīves gājums, kurā summējas visas indivīda dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs. Ikvienam cilvēkam ārpus darba un ārpus ģimenes ir nepieciešams laiks, kuru veltīt sevis bagātināšanai, pilnveidošanai un attīstībai.

15. Īstenojot Karjeras izglītības programmu, svarīgi ņemt vērā trīs būtiskus nosacījumus skolēna personības pilnveidē:

15.1. “*Ko es GRIBU?*”– intereses, vēlmes, centieni, būtiskais dzīvē un darbā. Cilvēkiem mēdz būt plašs interešu loks, un ir visai grūti izšķirties, kuru no savām interesēm izvēlēties profesionālajai realizācijai, bet ko atstāt kā vaļasprieku. Lai pieņemtu pareizo lēmumu, nepieciešams izzināt potenciālās darbības virziena/profesijas saturu, nodarbinātības iespējas, darba pienākumus un apstākļus.

15.2. “*Ko es VARU?*”– prasmes, zināšanas, spējas, īpašības, stiprās puses, kā arī veselības stāvoklis. Kad ir noskaidrotas profesionālās intereses, svarīgi saprast, vai cilvēkam piemīt šīm interesēm atbilstošas spējas. Spējas vispilnīgāk atklājas un attīstās tieši darbībā – mācībās vai jau praktiskā darbā.

15.3. “*Ko VAJAG sabiedrībai?*”– profesijas un kompetence, kas konkrētajā vietā un laikā darba tirgū ir un tuvākajā nākotnē varētu būt pieprasītas. Izvēloties izglītības virzienu atbilstoši savām interesēm un spējām, ir jāuzzina arī tas, kādas zināšanas un prasmes (kompetences) var apgūt, mācoties/ studējot programmās, ko piedāvā konkrētas izglītības iestādes. Jāapzinās, ka profesijas mainās (attiecīgi arī kompetences konkrēto darba uzdevumu veikšanai), tāpēc ir jābūt gatavam arī turpināt mācīties.

16. Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas- mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās un grupu nodarbības, ārpusstundu pasākumus, individuālās karjeras konsultācijas.

17. Karjeras izglītības saturs:

17.1. Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir īstenot karjeras izglītību tā, lai skolēns iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizpēte, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, klases stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi, ekskursijas), gan universālas, vispārējas prasmes, kas palīdzētu rīkoties iepriekš zināmās un jaunās dzīves situācijās.

17.2. Katra karjeras izglītības joma– pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras plānošana un vadība– ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu.

17.2.1. Pamatjoma “**Pašizpēte**” ietver šādas saturiskās tēmas:

17.2.1.1. mana identitāte, paštēls, rakstura īpašības (kāds es esmu?);

17.2.1.2. manas intereses, hobiji, spējas, talanti, brīvais laiks (ko man patīk un padodas darīt?);

17.2.1.3. mana ģimene, tās loma, tradīcijas;

- 17.2.1.4.attieksmes un vērtības;
- 17.2.1.5.sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju,
- 17.2.1.6.pašnovērtēšana un pašaudzināšana (tādu spēju un rakstura iezīmju attīstīšana, kuru trūkst, lai sasniegtu vēlamā);
- 17.2.1.7.mana veselība un nākotnes nodomi;
- 17.2.1.8.mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu.
- 17.2.2. Pamatjoma **“Karjeras izpēte”** ietver šādas saturiskas tēmas:
  - 17.2.2.1.darba nozīme cilvēka dzīvē (pašrealizācija un labklājība);
  - 17.2.2.2.populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība;
  - 17.2.2.3.vecāku darba dzīve;
  - 17.2.2.4.informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;
  - 17.2.2.5.izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;
  - 17.2.2.6.profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
  - 17.2.2.7.darba un karjeras tendences vietējā, valsts un starptautiskā mērogā;
  - 17.2.2.8.darba likumdošana, darba drošība;
  - 17.2.2.9.pašnodarbinātība.
- 17.2.3. Pamatjoma **“Karjeras plānošana un vadība”** ietver šādas saturiskas tēmas:
  - 17.2.3.1.lēmumu pieņemšana karjeras plānošanai;
  - 17.2.3.2.dažādu faktoru ietekmes analīze (ģimene, skola, draugi, sabiedrība, finanšu iespējas u.c.);
  - 17.2.3.3.dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
  - 17.2.3.4.ko darīt, kad negribas darīt;
  - 17.2.3.5.kad viss nenorit tā, kā plānots;
  - 17.2.3.6.manī nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana);
  - 17.2.3.7.pārmaiņas manā dzīvē;
  - 17.2.3.8.sevis prezentēšana (t.sk. pozicionēšana darba tirgū);
  - 17.2.3.9.saskarsme, prasme sadarboties, risināt problēmas un konfliktus;
  - 17.2.3.10. mūžizglītības loma karjeras plānošanā un vadībā.
- 18. Karjeras izglītības procesā izmantojami materiāli, metodes un metodiskie paņēmieni:
  - 18.1. *Ieteicamie metodiskie paņēmieni 1.-4.kl.*
    - 18.1.1. Karjeras izglītības vingrinājumu izveidē ieteicams izmantot vienkāršas, bet skolēna uzmanību saistošas krāsainas darba lapas un izdales materiālus.
    - 18.1.2. Pašizziņas materiālos, piemēram, vienkāršotās aptaujas anketās vai testos, ieteicams izmantot zīmējumus, attēlus, piktogrammas, asociāciju kartes, vizuālu simbolu elementus.
    - 18.1.3. Bērnam raksturīgo tieksmi fantazēt var izmantot prognozēšanas uzdevumos, lietojot vizualizācijas metodes (profesiju pārstāvju, darbarīku, produktu, darba vides attēlojumu zīmējumā, kolāžā, aplikācijā u.tml.), lomu spēles (piemēram, leļļu teātra formā).
    - 18.1.4. Izmantot daudzveidīgas mācību vides ārpus klases telpām (bibliotēka, gaiteni, zāle u.c., pagalms, pamatskolas klašu specializētie kabineti, tuvējā apkārtnē, mācību ekskursiju vietas, vecāku darbavietas u.c.).
  - 18.2. *Ieteicamie metodiskie paņēmieni 5.-9.kl.*
    - 18.2.1. Katra skolēna individuālā mācīšanās stila noteikšana un tā izmantošana mācību procesā.
    - 18.2.2. Skolēna un skolotāja kopīga mācību materiālu izveide.
    - 18.2.3. Karjeras izglītības vingrinājumi neliela apjoma, viegli uztveramās, bet analītiskās darba lapās un izdales materiālos.
    - 18.2.4. Pašizziņas materiāli papīra un digitālā formātā.
    - 18.2.5. Daudzveidīgas vizualizācijas metodes pašizziņā.
    - 18.2.6. “Profesiju pasaules” pētīšana un rezultātu atspoguļošana (izstādes, foto, video stāsti, plakāti, reklāmas, zīmējumi, kolāžas, kas atspoguļo profesijas, darbarīkus, ierīces, aprīkojumu, produktus, darba vidi u.c.).
    - 18.2.7. Daudzveidīga moderno tehnoloģiju un virtuālās vides izmantošana (karjeras testi, sadarbība virtuālajā vidē, e-konsultēšana u.c.).

18.2.8. Daudzveidīgas mācību vides izmantošana ārpus klases telpām (datorkabinets, bibliotēka, gaiteni, zāle, pagalms, “ēnošanas” vietas, tuvējā apkārtnē, mācību ekskursiju vietas, vecāku darba vietas u.tml.).

18.2.9. Profesionālās izglītības iestāžu apmeklēšana skolēnu izglītības iespēju izziņai.

18.2.10. Skolēnu mācību uzņēmumu veidošana.

19. Skolēnu sasniegumi karjeras izglītībā tiek vērtēti īsi rakstiski vai mutiski raksturojot skolēnu mācību darbību, darba stilu, attieksmi un izaugsmes dinamiku zināšanu, prasmju/kompetenču, attieksmju apgūvē un izmantojot pašvērtējumu. Skatīt pielikumu Nr.1.

20. Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolā, atbilstoši pieejamajiem resursiem tiek tarificēts pedagogs karjeras konsultants, kurš plāno un koordinē karjeras izglītības atbalsta pasākumus atbilstoši slodzei un darba plānam konkrētajam mācību gadam.

21. Pedagoga karjeras konsultanta sadarbība Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolā norit ar <https://www.viaa.gov.lv/lv/media/16691/download?attachment> 6.lpp. shēmā attēlotajiem sadarbības partneriem, kur katram karjeras izglītības īstenošanā iesaistītajam ir sava loma.

22. Klases audzinātājs, uzsākot mācību gadu, plāno un organizē klases audzināšanas darbu, balstoties uz ieteiktajām tēmām, t.sk. karjeras izvēles tēmām. Skatīt pielikumu Nr.2.

Sagatavoja: pedagogs, karjeras konsultants Laura POPE

Plānotie skolēnu sasniegumi karjeras izglītībā Dāvja Ozoliņa Apes pamatskolā

Klašu grupa	Pašizpētes prasmes	Karjeras iespēju izpētes prasmes	Karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes
1.-3. klase	<p>Skolēns prot stāstījumā nosaukt savus dotumus, sasniegumus, intereses un vajadzības.</p> <p>Skolēns spēj pašvērtēt savu darbību un sasniegumus.</p> <p>Skolēnam ir izpratne par savu mācīšanās procesu un dienas kārtību, tās nozīmi cilvēka dzīvē.</p>	<p>Skolēns atpazīst profesijas, ir ieguvis zināšanas un priekšstatu par dažādām profesijām.</p> <p>Skolēns atceras informāciju, uzdodot jautājumus par darba pasauli un prot vienkārši prezentēt iegūtās atbildes.</p> <p>Skolēns prot nonākt pie vienkāršiem secinājumiem par dažādu profesiju saturu.</p> <p>Skolēns izprot atalgojuma būtību un naudas plūsmu no nopelnītā līdz iztērētajam.</p>	<p>Skolēns pēc skolotāja dota parauga prot pamatot, kuri nodarbošanās veidi viņu interesē, lai pēc kritērijiem izvērtētu savu piemērotību konkrētai darbības jomai.</p> <p>Skolēns izprot, kādā veidā attīstās viņa iemaņas un prasmes, kur tās var pielietot dzīvē.</p>
4.-6. klase	<p>Skolēns prot stāstījumā atklāt savus dotumus, sasniegumus, intereses un vajadzības.</p> <p>Skolēns izprot pašorganizācijas nozīmi.</p> <p>Skolēns spēj pašvērtēt savu darbību un sasniegumus.</p> <p>Skolēns saprot, kā viņa mācīšanās paņēmieni ietekmē sasniegumus un pašizaugsmi.</p>	<p>Skolēns prot vizualizēt un strukturēt informāciju par profesiju saturu, prot apspriest un apkopot informāciju par profesijām, prot veikt nelielus pētījumus, aptaujas, intervijas.</p> <p>Skolēns spēj izveidot profesiju grupas pēc to pazīmēm.</p> <p>Skolēns spēj raksturot atšķirības starp fizisku un garīgu darbu.</p>	<p>Skolēns saskata saistību nākotnes profesijas izvēlē un savu talantu un prasmju apzinātā attīstībā.</p> <p>Skolēns spēj apsvērt dažādas iespējas un koriģēt vai mainīt savus lēmumus.</p> <p>Skolēns izprot skolas un ārpusskolas pasākumu vērtību, jēgpilnu brīvā laika pavadīšanas nozīmi nākotnes lēmumu pieņemšanā.</p>

<p>7.-9. klase</p>	<p>Skolēns prot salīdzināt savas individuālās rakstura iezīmes ar izvēlētajā profesijā nepieciešamajām.</p> <p>Skolēns prot identificēt un analizēt savas vērtības, pieredzi un vajadzības.</p> <p>Skolēns izprot atbildības un attieksmes nozīmi savā un citu cilvēku dzīvē.</p>	<p>Skolēns prot saskatīt dažādu profesiju pozitīvos un negatīvos aspektus.</p> <p>Skolēns prot atrast informāciju par pieprasītākajām un izzūdošajām profesijām.</p> <p>Skolēni izprot veselības nozīmi karjeras izvēlē, apzinās dažādu profesiju darba apstākļu ietekmi uz savu veselību.</p> <p>Skolēns prot izmantot pieejamos resursus informācijas iegūšanai par darba pasauli.</p>	<p>Skolēns prot izvēlēties savām interesēm atbilstošāko profesiju un salīdzināt savas individuālās zināšanas, rakstura īpašības un prasmes ar tām, kas ir nepieciešamas izvēlētajā darbības jomā.</p> <p>Skolēns prot sastādīt rīcības plānu karjeras iespēju realizēšanai, prot paskaidrot, kā realizēs šo plānu.</p> <p>Skolēns izprot laika plānošanas nozīmi.</p> <p>Skolēns mācās apzināti, lai sasniegtu tālākizglītības mērķi.</p>
---------------------------	---	--	---

Ieteicamie klases stundu temati, stundu tēmas un plānotie sasniedzamie rezultāti**1.-3.klašu grupa****(1.kl.- 2 st., 2.kl.- 2 st., 3.kl.- 2 st.)**

Nr.	Stundu temati	Stundu tēmas	Klase	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.	Profesiju daudzveidība. Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs.	Manu ģimenes locekļu darbs.	1.kl.	Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi.
2.	Mani pienākumi ģimenē. Mani vaļasprieki. Mana sapņu profesija	Mani ikdienas darbiņi. Pienākumi ģimenē.	2.kl.	Gūst priekšstatu par ikdienas darbu un interešu saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību.
		Manas intereses pulciņos.	3.kl.	
3.	Dienas režīms	Mans dienas režīms.	1.kl.	Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot.
4.	Mācības - skolēna darbs	Mācības – pienākums un atbildība.	2.kl.	Apzinās savu galveno pienākumu mācīties.
5.	Karjeras vīzija	Kas man jāprot manā sapņu profesijā? Kādas prasmes es apgūstu skolā?	3.kl.	Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes.

4.-6.klašu grupa**(4.kl.- 3 st., 5.kl.- 3 st., 6.kl.- 3 st.)**

Nr.	Stundu temati	Stundu tēmas	Klase	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.	Es un mani dotumi	Vislabāk es protu ...	4.kl.	Apzinās savas stiprās un vājās puses, kā arī savas intereses, spējas.
		Manas intereses.	5.kl.	
		Manu spēju un talantu prezentācija.	6.kl.	
2.	Mani darba ieradumi. Sadarbības prasmes	Mana dienas režīma proporcijas (mācības, vaļasprieki, atpūta).	6.kl.	Prot plānot savu dienas režīmu, ievērojot savas un citu intereses un iespējas.
3.	Brīvais laiks un tā izmantošana	Mūsu klases hobiji (vaļasprieki). Pulciņi skolā. Interesu izglītība pilsētā .	4.kl.	Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, atrodot savām spējām un vēlmēm atbilstošāko.
		Brīvais laiks un lietderīga tā pavadīšanas iespējas.	6.kl.	
4.	Mācīšanās prasmes un sasniegumi	Vai es mācos tik, cik spēju?	5.kl.	Mācās dokumentēt savus sasniegumus. Apzinās zināšanu nozīmi nākotnē, spēj sevi motivēt mācību darbam un cenšas sasniegt savām spējām atbilstošus rezultātus.
5.	Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība	Profesiju veidi. Profesiju prestižs un nepieciešamība. Profesiju pieprasījums manā	4.kl.	Izprot profesiju veidus un tajās veicamo darba specifiku: fizisks – garīgs darbs, darbs telpās – darbs ārā u.tml. Izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē

		pilsētā/novadā.		un veido priekšstatus par savu iespējamo nākotnes profesiju. Pētot profesiju daudzveidību, domā par savām nākotnes iecerēm, par savām iespējām pilsētā/novadā.
6.	Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē	Elektroniskās saziņas kultūra. Telefonsaziņas kultūra.	5.kl.	Izkopj savu valodas kultūru.

7.-9.klašu grupa
(7.kl.- 4 st., 8.kl.- 4 st., 9.kl.- 4 st.)

Nr.	Stundu temati	Stundu tēmas	Klase	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.	Vajadzības, vēlmes un spējas. Pašvērtējums	Es iepazīstu sevi (spējas, intereses, īpašības, vērtības).	7.kl.	Ir objektīvi izvērtējis, pārzina savus dotumus, spējas un intereses, samēro savas intereses un spējas, personīgās īpašības un vērtības. Novērtē sava gribasspēka, neatlaidības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā. Novērtē savu sasniegumu rezultātus.
		Mani nozīmīgākie sasniegumi.	7.kl.	
		Mani plāni šim gadam.	8., 9.kl.	
		Ko es esmu labu izdarījis šogad?	8., 9.kl.	
2.	Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana	Ārpusstundu nodarbības skolā un ārpus tās. Interesu izglītība un pašattīstība.	7.kl.	Saprot, kā skolā, ārpuskolas aktivitātēs un ikdienā var attīstīt savas intereses, spējas un dotības. Apzinās interešu izglītības un brīvprātīgo darba nozīmi savas pašattīstības veicināšanā.
		Brīvprātīgā darba nozīme pirmās darba pieredzes gūšanā.	8.kl.	
3.	Izglītības vērtība	Izglītības, profesijas un nodarbinātības saistība darba tirgū.	8.kl.	Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību. Apzinās izglītību kā vērtību, ir motivēts turpināt izglītību. Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālākās izglītības iespējas. Zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām.
		Izglītība kā vērtība savas nākotnes veidošanā. Izglītības sistēma un iespējas pēc 9.klases beigšanas.	9.kl.	
4.	Profesiju daudzveidīgā pasaule	Manā pilsētā/ novadā/ pagastā pieprasītākās profesijas.	7.kl.	Apzinās karjeras nozīmi cilvēka dzīvē un saprot karjeras plānošanas pamatnosacījumus. Prot savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju par profesijām, izzina savas turpmākās izglītības iespējas. Ir apzinājis sev saistošās profesijas. Iesaistās darba izmēģinājumos. Ir iegūtas zināšanas par vietējo darba tirgu.
5.	Individuālā karjeras plāna izveide	Mērķis un starpmērķi. Izvēle un alternatīvas. Lēmumu pieņemšanas ceļi.	9.kl.	Ir apgūtas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu. Prot pieņemt ar karjeras izvēli saistītus lēmumus. Ir izveidota un regulāri tiek papildināta savu sasniegumu mape (portfolio).

